

1 Pita

Nalobulat napolisulan na-vaha-sual-an aPita totoni

Ase itos nalobulat napolisulan egai?

APita tovi ahai susur siYesu, gai itosi.

Itos nalobulat napolisulan egai han nasa?

APita itosi han bikel mai alat siYesu ke limastoh han aYesu behahavur han namauran salit gail, naut kemas na-lajon-isa-vasa-an ideh.

Itos nalobulat napolisulan mos ase?

APita itosi mos alat siYesu len naut pisi.

Itos nalobulat napolisulan egai nasis?

Itosi papadaj han nasihau A.D. 64.

1) Na-ke-ivoi-an (1.1-2)

2) Na-sor-tuv-an han nasipaan (1.3-12)

3) Namauran silat siYesu (1.13-2.10)

4) Navide alat siYesu labimashusuri (2.11-3:22)

5) Na-lajon-isa-vasa-an seKristen mai nauman han na-vi-tarhate-an (4.1-4.19)

6) Nakelean today van han alat siYesu (5.1-11)

7) Nasudolamian (5.12-14)

Na-ke-ivoi-an

1 ¹Ginau, aPita notovi ahai pispisul siYesu Kristo, nutos nalobulat napolisulan egai. Nutosi van han alat aGot tolekis han galito, lototoh hum nametbos gail len naut gail lototiltile; naut a Pontus, a Kalatia, a Kappatosia, a Asia mai a Pitinia.^a

²Len nalaboian siGot aTata, ilekis han gamito sutuai tia ale aNunun igol ke mettokad naboruan siGot mos metbigol nasa aYesu Kristo tokele, metbiveveu len nada han.^b Navoian aGot toviol habat kemas hani mai natemat tepul sesəhov len nelomito.

^a 1.1 Nəboŋ toke *metbos* len naut egai, namilen ke lovi Kristen gail naut a im salit len nəmav gol ke lovi *metbos* len navile a pan. Uman 8.1, 4, 11.19. ^b 1.2 Rom 8.29; 2Tes 2.13; Ipru 10.22, 12.24

Nə-vatvat-viri-an hən nəmauran vi sutuai

³Datesipa vi təban aGot aTəman aYesu Kristo, aMasta sidato. Bathut ke nəlon totanjis masuṽ hən gidato, eviol hən nəpasian veveu mai gidato len na-le-məhat-an dan nəmatan siYesu Kristo, gol ke dattokad nə-vatvat-viri-an tomaur. ⁴Ekitin, aGot etəgau gat natit gail lotovoi masuṽ len nəmav m̄os anatun gail. Etəgau gat natgalenan m̄os gamito, natgalenan asike logəgel boŋ ideh, asike luṽnom, asike natideh emədas gail, asike luwaw. ⁵Ale len nədaŋan siGot, gai dereh tihavhav gol gamito len nadələmian samito van vəbar nəsarpoan hən nəmauran kitin mai aGot; nəmauran kitin totuḃat nəboŋ tolav kuv gamit dan nəsaan samito. Evi nəsarpoan enan gai toutaut hən b̄evəhoti len nəboŋ naməkot.

⁶Mətoḃəhəṽur masuṽ təban natgalenan, naut kəmas na-ləŋon-isa-an totitile gail limasbar gamito, gol nəlomit tisa; husur asike idareh linəŋ. ⁷Imaianen hən na-ləŋon-isa-an galenan ləḃigol ris nadələmian samito ke lotovi nadələmian gəgaras o kitin. Na-ləŋon-isa-an galenan luḃol kitev nadələmian samito hum nəḃab tolatlat kitev namətəlai nagol van tovi wai hən b̄isabi ke toveveu o tokad nəpahsago lan. Be len nənauan siGot, nadələmian samito esəḃor masuṽ hən nagol tomasmasig. Ale nadələmian samit b̄ekitin, dereh aGot tilav nə-sal-suhian mai nəyalyalan mai gamito, dereh nahəsamit tevi məhat len nəboŋ hən navisian siYesu Kristo. ⁸Mətələmas bun aYesu naut kəmas məsarisi boŋ ideh. Naut kəmas məsarisi, mətorin nəlomit idaŋ lan, gol ke məttopul hən nakemkeman. Nahəhəṽuran məttokade, nasoruan edədas b̄ikel ləboii.^c ⁹Bathut ke nəsa toḃəmgəm hən gamito tohum nəṽit nadələmian samito, evi nə-lav-kuvi-an dan nəpanismen tonor hən nəsaan beti nəmauran kitin mai aYesu.

¹⁰Ahai kelkel ur gail ta m̄o loḃəhav utaut hən nə-lav-kuvi-an enan tovi naviolan b̄əgəm hən gamito, aGot b̄eviol kəmas həni mai gamito. Galit ludəŋ vahvahur nə-lav-kuvi-an enan dan nəsaan, lous kitevi hən ləḃeləboii. ¹¹Len nəboŋ ta m̄o lunau habat, nəboŋ aNunun aKristo len nəlolito tokel kot na-ləŋon-isa-vəsa-an seKristo mai nəsa b̄ehusuri: naputsanian hən nahəsən mai nəyalyalan san. Lunau kitev nəboŋ natgalenan ləḃevisi mai ləḃimabe.^d ¹²AGot ikel vəḃoti mai ahai kelkel ur galenan ta m̄o ke ləsavi tarḃət salit gabag be lovi tarḃət samito nəboŋ lotokel natgalenan məttomadhasəsəloŋ həni. Ale gagai alat lotokel ur na-kel-uri-an tovoi mai gamito, lukel natgalenan len nədaŋan seNunun aGot, aGot tosavati len nəmav. Ale natgalen lotokel uri, aŋel gail am loləŋon buni ke lekəta kitev natgalenan hən ləḃeləboi gail.

AGot tevi nəkadun nəmauran samito

¹³Imaianen, məteutaut hən nənauan samito, mətehulahul, təgau gat nəlomito. Ale məterin ƣis nə-vatvat-viri-an samit len navoian aGot b̄eviol

^c 1.8 Jon 20.29 ^d 1.11 Psa 22; Isa 53; Luk 24.25-26

kəmas həni mai gamito nəboŋ aYesu Kristo ǂevisi. ¹⁴Mitigol nəsa aGot tokele hum məttovi anatum gail. Naləŋonian gail lotosa məttokade nəboŋ məttotətan hən nakitinan, saliwol hən nəmauran samit am, samtehusur gail. ¹⁵Avil len natit ǂisi mətǂigole, mətesuǂan aGot tokis gamito ke: mitivoi, mitinor buni, mititoh a tut dan nəsaan gail, mitikad nəboruan san. ¹⁶Husur len natosian siGot ike, “Mitivoi buni, mititoh a tut dan nəsaan suǂan ginau notovoi buni, nototoh a tut dan nəsaan.”^e

¹⁷Ale aGot, məttokisi hən aTəmamito, ebunus nəvanuan gail len nəvide toǂitoǂ van hən nəvanuan ǂisi, nəboŋ topəpəhun navoian dan nəsaan len natit ǂisi lotogole. Imagenan, len nəvide samito, len nəmauran kav-kav samito hum nametǂos gail len navile a pan, mətetəŋedur bathurien, mətemətahw len nəyalyalan san. ¹⁸Husur mətoləboi tia ke aGot toǂur nəmakuvan samito hən ǂilav kuv gamit dan nəvide kəmas hən nəmauran samito togəm len atəmamit ta sutuai. AGot saǂur nəmakuvan samito hən nagol o nasilva arǂisa vəmasig. ¹⁹Ao, eǂuri hən nəda nəmauran seKristo tosəhor natit ǂisi,^f aKristo tohum natuhsipsip tonor hən natutumavan, səkad naut ideh len niben tosa, səkad natideh tosa lan.^g ²⁰AGot itabtabuh lan tia nəboŋ satuǂat hən ǂigol navile a pan sal, be aGot esəvati hən ǂevisi len nəboŋ naməkot galegai mōs gamito. ²¹Len aKristo mətorinǂ nəlomit len aGot. Evi aGot togol aKristo tole məhat dan nəmatan, toputsan nahəsan, torinǂi toyalyal. Imagenan, mətorinǂ gat nadəlomian mai nə-vat-vat-viri-an samito len aGot.

²²Nəboŋ məttogol tabtab hən nəsa nakitinan tokele, mətugol nəlomit gabag iveveu hən mətǂeləmas bun nəbathudud nadəlomian len nakitinan. Len nəlomit tomasil habat, mitidaŋ hən mətǂeləmas masuǂ hən gamit gabag, ²³husur mətukad nəpasian veveu. Nəmauran veveu məttokade sagəm len nəpasusan sitata mai sinana husur nəmauran artoviol həni mai gamito dereh tesib len nəmatan. Avil nəmauran veveu məttokade dereh tipat vi sutuai bathut ke togəm len nasoruan siGot, nasoruan nəmauran, nasoruan topat vi sutuai. ²⁴Hum natosian siGot am tosor husur natenan, ike,

“Nəvanuan ǂisi lohūm naliol,
nəyalyalan ǂisi lotokade ehun napushət naliol;
naliol imasmas, napushəte imayoh, erus vi pan,

²⁵ avil nasoruan siNasuǂ aGot ipat vi sutuai.”^h

Ale, nasoruan enan evi na-kel-uri-an tovoi lotokel uri mai gamito.

2 ¹Imaienan, samtigol nəsaan ideh am, mitinoŋ dan nəsaan ǂisi togol nasənahān. Samtelibliboŋ am; samtegəgəras; nəlomit sate-vənoh natit gail sivan ideh; samtisor tisa husur avan ideh, samtisor

^e 1.16 Lev 11.44-45, 19.2 ^f 1.19 Kol 1.20 ^g 1.19 Exo 12.5 tosor husur natuhsipsip hən natutumavan. ^h 1.25 Isa 40.6-8

mədas nahəsan. ²Hum amas mai alikob artomaduh tabtab hən nasus, gamito mitimasləḡon masuṽ hən nasus nakitinan togəm ben aGot, hən mətḡemuni hən mətḡetibau len nəmauran kitin topat vi sutuai. ³Husur, hum natosian siGot toke, “Mətusaḡ ləboi navoian siNasuḡ, ke nabus han ivoi.”ⁱ

Nəvat nəmauran mai alat aGot tolekis hən galito

⁴⁻⁵Nasuḡ aKristo ehum nəvat nəmauran sua ḡos naim siGot, nəvanuan gail lotomətahuni hum sanor hən naim be aGot tolekis həni husur ivoi səhor natit ḡisi. Mətegəm hən aKristo hum gamit gabag məttovi nəvat nəmauran gail hən aGot ḡeum hən naim san hən nəvat galenan hən mətḡegəm vi hai tutumav san gail, gai tolekis hən gamito ḡosi. Len aYesu Kristo, mətetutumav hən naviolan aGot tohəhaṽur hən gail: len aNunun aGot, lotu hən aGot.^j ⁶Husur len natosian siGot ike,

“Səsəlḡ! Nəriḡ nəvat sua len naut a Sion,
toləboi ḡigol naim ḡihav mai ḡinor,
nulekis həni husur ivoi səhor natit ḡisi,
ale avan ideh toriḡ nəlon lan,
asike eləḡon isa sil toriḡ nəlon lan.”^k

⁷Imagenan, len gamit məttoḡad nadəlomian, nəvat enan ivoi səhor natit ḡisi, wake len alat səḡad nadəlomian, lomətahuni hum nasoruan siGot toke,

“Nəvat, nəvanuan na-um-im-an gail lotomətahuni,
gai egəm vi vat sua ḡai ḡeləboi ḡigol naim ḡihav mai ḡinor.”^l

⁸Natosian ikele am ke,

“Evi nəvat togol nəvanuan gail ləḡipes həḡetw,
nəvat totibau togol ləḡiteh.”^m

Lupes həḡetw husur ləsagol nəsa nasoruan siGot tokele. Len nə-nau-utaut-an san, aGot eriḡi sutuai tia hən ləḡimagenan.

⁹Be gamito mətovi vanuan aGot tolekis hən gamit səlani; mətovi hai tutumav siGot tovi kiḡ; mətovi luṽoh hən nəvanuan gai toriḡ nahəsan lan, naluṽoh san səḡon. Mətumagenan hən mətḡikel ur nəḡoruan san tovoi mai natit ḡisi tovoi buni aGot togole, aGot tokis gamito dan nəmar-gobut vi lan naḡial namənas san.ⁿ ¹⁰A ḡo mətsavi alat siGot, be gagai mətovi alat siGot. A ḡo aGot salolosa hən gamito, be gagai aGot ilolosa hən gamito.^o

ⁱ 2.3 Psa 34.8 ^j 2.4-5 Natutumavan gail aGot tohəhaṽur həni lovi naviolan hən nalotuan, nə-sal-suhi-an, na-sor-tuṽ-an, na-ləḡon-isa-an ḡos aKristo. Naviolan galenan lovi natit gail lotonor hən naləḡonian seNunun aGot totoh len nəlolito. ^k 2.6 Isa 28.16. *Naut a Sion* evi nəhes sual am hən naut a Jerusalem ale nəvat evi aYesu. ^l 2.7 Psa 118.22, Mat 21.42, Mak 12.10, Luk 20.17, Uman 4.11 ^m 2.8 Isa 8.14-15 ⁿ 2.9 Exo 19.5-6; Deu 4.20, 7.6; Isa 9.1, 43.20-21 ^o 2.10 Hos 1.6, 9, 2.1, 23; Rom 9.25

¹¹Gamit notolēmas bun gamit p̄isi, navile a pan egai savi naut samit am. Mətosuṃan nametb̄os gail, mətosuṃan alat lototoh len naut savi salito. Imaienan noṃir gamito ke, bulatut dan naləṃonian gail hən nibemito lotob̄al mai nəmauran kitin len nəlomit gail. ¹²Naṃvide hən nəmauran samito len nəhon alat lotokad nadəlomian len nagot gəgəras gail, timasvoi, hən ke naut kəmas lotosor tas gamit suṃan məttoḡol natit tosa gail, nəboṃ ləb̄eris navoian gəb̄igole, dereh lisal suh nəyalyalan siGot len nəboṃ hən navisian san.

Gol nəsa alat lotoil a ṃo lotokele

¹³Hən mət̄b̄ehusur Nasub̄, mət̄erij gamit len navəlan alat lotoil a ṃo len navile a pan, naut kəmas tovi akiṃ toil a ṃo, ¹⁴o agavna san gail. Husur akiṃ erij galito hum agavna gail hən ləb̄ipanseṃ alat lotogol nəsa tosa, be sal suh alat lotogol nəsa tovoi.^p ¹⁵Gol nəsa tovoi, husur aGot eləṃon ke navoian mət̄bigole tekəkol hən nabuṃon alat lototətan, lotosor len namelmelan salit ṅai. ¹⁶Mətsavi slev am be mətumakuv tia. Nəmakuvan mət̄tokade, samtinau ke tigol mət̄oləboi mət̄bigol nəsaan ideh. Ao, mətukad nəmakuvan hən mət̄bitoh hum naslev siGot. Nəsaan səbaṃjis gat gamit am, mətumakuv dani tia. Mititoh tin len nəmakuvan mət̄tokade. Samtinau ke nəmakuvan tesusuan gamito hən ke mət̄oləboi mət̄bigol nəsaan tət̄as. Ao, mətukad nəmakuvan hən mət̄bitoh hum naslev siGot. ¹⁷Mət̄eputsan nəvanuan gail p̄isi len nənauan samito. Mət̄eləmas bun nəbathudud nadəlomian. Len nalotuan, mət̄emət̄ahw len nəyalyalan siGot. Putsan nakiṃ hən nəkantri samito len nənauan samito.

Naslev gail

¹⁸Gamit mət̄tovi slev gail, len nə-nau-məhat-həni-an, mitidaṃ hən na-il-a-ṃo-an simasta samit gail, mitigol nəsa lotokele. Mitimagenan hən amasta gail lotovoi, lotomədau, ale mitimagenan hən galit am lotodaṃ taltal, lotosa. ¹⁹Husur, len nəlomit toləboi naləṃonian siGot, mət̄b̄idaṃ b̄ur napəṃasan hən na-ləṃon-isa-an sanor, dereh aGot tehəhaṃur hən gamito. ²⁰Mət̄b̄idaṃ b̄ur nabilasian tonor hən nəsaan mət̄toḡole, mətosəhor nəsa? As tisal suh gamito? Avan ideh a? Ao! Avil mət̄b̄idaṃ b̄ur na-ləṃon-isa-an sil navoian mət̄toḡole, dereh aGot tehəhaṃur hən gamito. ²¹Husur aGot ekis gamit hən mət̄b̄ivoi, naut kəmas na-ləṃon-isa-an enan. Iḡol aKriṣto eləṃon isa vəsa ṃos gamito hən mət̄bigol tət̄oṃ həni, husur nəmel rien. ²²Gai sagol nəsaan ideh, nabuṃon sakel nagəgərasan ideh, gai sagəras avan ideh.^q ²³Nəboṃ nəvanuan gail lotosəvari, gai sapesəvar təlmam; nəboṃ toləṃon tosa vəsa, gai sasor husur nasisilan. Ao, erij gai len navəlan aGot toṃpəpəhw tonor hən navoian dan nəsaan. ²⁴AKriṣto evus nəsaan sadit gail len niben gabag len nəhai bal-

^p 2.14 Hən naves 13-14, ris Rom 13.1-7 ^q 2.22 Isa 53.9

bal, hən datbimakov dan nədaŋan hən nəsaan sadito, hum dattomat, be hən datbimaur m̄os nanoran. Evi niben tomətartar togol m̄əttomaur! ²⁵Husur a m̄o m̄ətohum nasipsip gail lotoyar lab, lotosab, lotomasig a tut sua. Be gagai m̄ətuƀair van hən atenan tokətkəta təban nasipsip gail hən m̄ətbəhusuri, gai tokətkəta gol nəlomitō mai nəmauran kitin toƀat lan.^r

Alarmisoan

3 ¹Imaienan, gamit m̄əttovi pəhaʋut m̄əttolah, gerij gaiug len nəvəlan asoam̄. Gəb̄igol b̄imagenan, naut kəmas ahaʋut sam̄ asike b̄igol nəsa nasoruan siGot tokele, nəʋide sam̄ dereh tesəhor atenan hən b̄erij nəlon len aGot. Husur naut kəmas gəsakel natideh,^s ²dereh atenan tebunus nəʋide sam̄ togəm len nəlōm̄ toveveu, dereh tebunus nalotuan sam̄ van hən aGot ke eməlas. ³Napəhasan sam̄, natideh sam̄ tokab, satipat len navuruṃ gotoviri, o nagol gotovəhas nibem̄ hən̄i, o nahurabat gotosuni hən nəvanuan gail ləb̄eris gaiug ŋai.^t ⁴Ao, napəhasan sam̄, nəsa tokab len gaiug, tegəm len gaiug kitin gotosusuah len nəlōm̄, tevi napəhasan hən nanunuṃ mai nəlōm̄ tomədau, natəm̄at toƀat lan. Napəhasan enan asike iwav boŋ ideh. Napəhasan enan səlani ŋai, aGot ehəhaʋur masuʋ hən̄i. ⁵Alatpəhaʋut ta sutuai lotovatvat vir na-kel-gati-an siGot gail, lukad napəhasan tomaienan. Galito lulotu hən aGot ale lugol husur nəsa asoalit lotokele. ⁶Nau təlmam hən aSarah togol nəsa aAraham tokele, tokisi hən amasta san.^u Gamit m̄ətogəm vi natun aSarah gail nəboŋ m̄əttodaŋ b̄ur namətahwan hən m̄ətb̄igol natit tovoi gail.

⁷Imaienan, gamit m̄əttovi uluṃan m̄əttolah, gitoh mai asoam̄ len naləboian ke, sədaŋ səhor gaiug, be geputsani len nənauan sam̄, husur asoam̄ am ikad naviolan hən nəmauran kitin aGot toviol kəmas hən̄i. Gigole hən asike natideh b̄iƀon gol na-sor-tuʋ-an sam̄.^v

Na-ləŋjon-isa-vəsa-an sil na-gol-na-voi-an

⁸Hən nəb̄imaris kotov nasoruan sagw, nukele ke, gamit p̄isi m̄ətegəm sua ŋai len nənauan samito mai nəlomitō; len nəlomit totaŋis gabag hən gamito, ləmas bun gamit gabag; nəlomit temədau. Samtinau gamito. ⁹Samtivar təlmam hən nəsaan van hən avan ideh togol tosa hən gamito. Samtisor tisa təlmam van hən avan ideh tosor tosa hən gamito. Be gol vari len navoian m̄əttous aGot hən b̄igole hən̄i. Enan evi naləŋonian siGot tokis gamito, hən m̄ətbikad naviolan tovoi, gai totəgau gati m̄os gamito.^w ¹⁰Husur natosian siGot ike,

“Gəb̄eləŋjon nəmauran gəb̄ehəhaʋur lan, hən ke nəboŋ sam̄ gail b̄ivoi,

^r 2.25 Hən naves 24-25, Isa 53.4-6 ^s 3.1 Efe 5.22; Kol 3.18 ^t 3.3 1Tim 2.9

^u 3.6 Gen 18.12 ^v 3.7 Efe 5.25; Kol 3.19 ^w 3.9 Mat 5.44; Rom 12.17; 1Pit 2.23

nameaṁ satisor tisa,
nabuḡoṁ satelibliboḡ.

¹¹ Gipair dan nēsaan, gigol navoian,
gidonḡ natēmat, gam kitevi hən gēbikade mai nēvanuan gail.

¹² Husur namētan Nasuḃ aGot ekātkēta tēban alat lotonor,
nədariḡan esēsəlōḡ hən na-sor-tuḃ-an salito,
avil nēhon Nasuḃ ipair dan alat lotogol tosa.”^x

¹³ Ale, mēḃidaḡ ṁos mēḃigol navoian ḡai, as tigol nasēnahan hən gamito? ¹⁴ Be naut kēmas mēḃelēḡon ḃisa vēsa ṁos nanoran, aGot dereh tigol navoian van hən gamito,^y ale nēkadumito sateḃurḃur, sagemētahw len avan ideh, nēlomito satetuhathuh.^z ¹⁵ Be len nalotuan len nēlomito, putsan nēyalyalan seKristo tovi aMasta samito. Ale avan ideh ḃeus gamit hən mēḃisor husur nē-vatvat-ḃiri-an mēttokade, mēteutaut tabtab hən mēḃisor vahvah hēni. ¹⁶ Sor mēdaḡ suḡnan atenan totibau sēhor gamito. Gole len nēlomit tomasil. Mēḃimagenan, nēboḡ alat lotosor tas nāḃoruan samit tovoi, lotoris nāḃide tovoi mēttokade husur mēttovi seKristo, dereh tigol nahurulit tisa. ¹⁷ Husur na-lēḡon-isa-an samito ḃevi nalēḡon-ian siGot, ivoi am hən mēḃelēḡon ḃisa sil navoian mēttogole, sēhor mēḃelēḡon ḃisa sil nēsaan mēttogole. ¹⁸ Husur aKristo elēḡon isa vēmāḡ vēha-sua ḡai sil nēsaan sinēvanuan gail. Gai tonor buni imat ṁos alat lēsanor hən ḃesēhar gamito van hən aGot. Nēvanuan gail lugol niben imat, be len aNunun aGot imaur tētas.^a ¹⁹ Len aNunun aGot ivan vakel na-kel-uri-an mai nanunun alat lotosuh len nabēbaḡisan len naut nēmātan. ²⁰ Lovi alat ta sutuai lēsaḡol nēsa aGot tokelkele nēboḡ totoh ebēlav vir aNoah toum hən nabiltiḃot. Len nabot enan, nēvanuan evis ḡai, mēlevtor ḃisi, lēsēmat, lumaḡ len nēwai.^b ²¹ Enan evi nasoruan kēta hən nēbaptaisan tolav kuv gamit dan nēsaan len nēboḡ ta damēḡai. Nēbaptaisan savi nalilosan hən mēḃekēkas kuv nabīḡḃiḡalan dan nibemito, evi na-kel-gati-an van hən aGot len nēlomit tomasil. Len nēbaptaisan, aGot ilav kuv gamit dan nēsaan samito len na-le-mēhat-an dan nēmātan siYesu Kristo. ²² Atenan evi mēhat vi lan nēmav, ebētah len nētarhēt nēmātu siGot, ale aḡel gail mai alat lotoil a ṁo mai alat lotokad nēdaḡan; galit ḃisi lotēḡedur bathurien.

Toh ṁos nēyalyalan siGot

4 ¹ Imagenan, husur aKristo elēḡon isa vēsa len niben, gamit am, mēteutaut hən gamit gabag len nāḃide hən nēnauan toḃitoḃ hum esan. Husur avan ideh tolēḡon tosa vēsa len niben tia, gai saḡol nēsaan am, ipair dani.^c ² Nēmauran san tokade sal len navile a pan igol husur

^x 3.12 Psa 34.12-16 ^y 3.14 Mat 5.10 ^z 3.14 Isa 8.12-13 ^a 3.18 Kol 1.22; Rom 1.4

^b 3.20 Gen 6.1-7.24 ^c 4.1 Rom 6.7

naləŋonian siGot ŋai, sahusur naləŋonian tosa seniben am. ³Namityal eñidol! A ño mətohusur ebəlav habat hən naləŋonian silat ləsəkad nadəlomian. Galit lohusur nəvide naitian taṽtaṽor; nəlolit evənvənah; lomun təməhav van vatərog; len nəbilitihanan mai natərogan salito lugol naitian tosa; luḃonḃon vamun taṽtaṽor; lulotu van hən nəlablab gail tovi nəvide tosa vəsa batbat. ⁴Imaianan losəhoṽut len gamito husur mətsatutut hən məṽbitah mai galit am len nəvide tosa vəsa hun topəhas hən niten, igol losəvar gamito. ⁵Be galit limassor vəsvəσαι nəvide salito len nəhon atenan toutaut tia hən ḃepəpəhun navoian dan nəsaan silat lotomaur mai lotomat. ⁶Husur natenan, na-kel-uri-an tovoi ibar galit am lotomat, hən ke naut kəmas lotokad nəpanismen hən nəmatan len nibelito suñan nəvanuan ḃisi, len aNunun aGot lukad nəmauran kitin, tosuñan nəmauran aGot tokade.

⁷Nanoŋan hən natit ḃisi egəm pəpadaŋ. Imagenan, mətetəgau gat nəlomito, mətehulahul hən məṽbisor tuṽ. ⁸A məhat hən natit ḃisi, ləmas bun gamit gabag len nəlomit kavkav, gol tabtab həni husur na-ləmas-buni-an ikabut gol nəsaan isoḃur.^d ⁹Mətehəhaṽur hən gamit gabag məṽḃeḃis lohoim samit gail, ale kətkəta təban galito, nakoblenan teḃuer. ¹⁰AGot eviol kəmas hən naviolan lototiltile mai gamit ṽisusua. Gamit ḃisi mətekətkəta təban na-viol-kəmas-an galenan hən ləḃevi tarhət samit gabag. ¹¹Gəḃisor, tesuñan mau aGot tosor len nabuŋoñ. Gəḃevi tarhət sivan ideh, gole len nədaŋan aGot toviol həni. Hən ke, len aYesu Kristo, natit ḃisi gəḃigole tigol nə-sal-suhi-an tivan hən aGot. Gol nə-sal-suhi-an hən nəyalyalan mai nədaŋan tivan həni vi sutuai sutuai! Ganan!^e

Na-ləŋon-isa-vəsa-an hən naKristen

¹²Gamit, notoləmas bun gamit ḃisi, samtesəhoṽut len na-ləŋon-isa-vəsa-an topəŋas, togol kitev gamito ke məttomabe, samtesəhoṽut lan hum tovi natsua totile masuṽ tovisi hən gamito. ¹³Mətehəhaṽur hən məṽḃihan katəḃol mai aKristo len na-ləŋon-isa-vəsa-an san. Hən ke nəḃon nəyalyalan san ḃevisi, dereh mitikemkem, mətehəhaṽur. ¹⁴Nəvanuan gail ləḃisor viles gamito sil məttohusur aKristo, navoian siGot igol mətukab həni husur aNunun Nəyalyalan tovi aNunun aGot itoh len gamito. ¹⁵Be məṽbeləŋon ḃisa vəsa, satesil natideh tosa məttogole. Samtimagenan husur mətuŋolŋol nəmatan, mətovənvənah, mətuŋolŋol tosa o mətosulsul len nəsa savi samito. ¹⁶Be məṽḃikad na-ləŋon-isa-vəsa-an bathut məttovi Kristen, nahurumit satisa. Ao, mitisal suh nəyalyalan siGot husur mətukad nahəsan aKristo, nəhes enan ipat len gamito.

¹⁷Husur namityal hən aGot ḃepəpəhun navoian dan nəsaan egəm tia. Ale na-ləŋon-isa-vəsa-an evi natubatan han tobar nəbathudud san a ño.

^d 4.8 Pro 10.12 ^e 4.11 Uman 6.2-4; Rom 12.7; Kol 3.23

Ale ßetub̃at len gidat dattovi bathudud san, timab h̃an alat læsagol ñesa na-kel-uri-an tovoi siGot tokele? Ñesa tevisi h̃an galito? ¹⁸Hum natosian siGot tokele,

“ßidaŋ habat h̃an ñevanuan tonor ßikad ñe-lav-kuvi-an dan ñepanismen tonor h̃an ñesaan san, ñesa tevisi h̃an alat lotom̃etahun aGot, ñesa tevisi h̃an ñevanuan ñesaan gail?”^f

¹⁹Imaienan, m̃etßel̃eŋon isa ṽesa husur evi nal̃eŋonian siGot m̃os gamito, gol tabtab h̃an ñesa tonor, ale riŋ gamit s̃æb̃omit kavkav len naṽelan aGot togol gamito, husur et̃egau gat gamit h̃an asike m̃etßiteh dan naṽelan.

Alat siYesu limabe?

5 ¹Ginau notovi elta sũman gamit galevis, nok̃etk̃eta t̃eban alat siYesu, noris na-l̃eŋon-isa-ṽesa-an seKристо, ale dereh nihan kat̃eŋol maii len ñealyalan san ßevisi asike idareh. Imaienan nusor buni mai gamit, aelta gail m̃ettok̃etk̃eta t̃eban alat siYesu. Nek̃emaiegai: ²K̃etk̃eta t̃eban alat siGot sũman ñevanuan tok̃etk̃eta t̃eban naṽesh̃eŋsip, husur evi aGot toriŋ galit len naṽelamito. Sagigole husur avan ideh ßitaltal h̃an gaiug; be gole len ñelõm̃ toh̃eh̃aṽur. Sagigole husur gol̃eŋon masũṽ h̃an nati-te; be gole husur gol̃eŋon masũṽ h̃an nal̃eŋonian siGot.^g ³Len ñedaŋan sãm̃, sagipatpat gaiug m̃ehat h̃an alat, aGot toriŋ galit len naṽelam̃; be len naṽide tovoi sãm̃, s̃ehar naṽesh̃evanuan h̃an læb̃igol t̃etõṽ h̃an gaiug. ⁴Beti, ñeboŋ ãbiltivanuan tok̃etk̃eta t̃eban nas̃eŋsip ßeg̃amai, dereh tilav mai gaiug ñeprais h̃an nam̃enas tobilbil vi sutuai.

⁵Gamit m̃ets̃ematmatu, mitigol ñesa ahãṽut gail lotokad ñedaŋan h̃an na-il-a-m̃o-an lotokele. Gamit p̃isi, m̃etesun nahurabat h̃an nam̃edauan len ñelomito, ñelomit tem̃edaui h̃an m̃etßevi tarh̃et samit gabag, bathut natosian siGot ike, “AGot evi enemi silat lotopatpat galit m̃ehat, be eviol k̃emas h̃an navoian mai alat ñelolit tom̃edaui, læs̃enau galito.”^h ⁶Imaienan, gol ñelomit tem̃edaui len ñehon aGot, riŋ gamit len naṽelan aGot todaŋ habat, hum m̃et̃tovi naut k̃emas, h̃an gai ßeputsan gamito len ñeboŋ tonor h̃ani.ⁱ ⁷Riŋ gãbulan ñenauan samit totuhath̃et mai aGot bathut ek̃etk̃eta t̃eban gamito, ṽehṽeh gamito.^j

⁸M̃et̃et̃egau gat gamit s̃æb̃omito, m̃etehulahul. Nat̃emat, aenemi samito, ehum nalion tõvun, toyar m̃etm̃etan, das vanuan h̃an ßikat p̃epasi, han p̃isi. ⁹M̃eteil ßur atenan, il g̃egat len nad̃elomian samito, husur m̃et̃el̃eb̃oii ke, ñebathudud nad̃elomian len navile a pan kavkav ludaŋ ßur na-l̃eŋon-isa-ṽesa-an gail lotõp̃itõṽ h̃an gail m̃ettokade. ¹⁰Ale, ñeboŋ m̃etßel̃eŋon ßisa ṽesa ßeb̃elav k̃ekereh, aGot, topul h̃an na-viol-k̃emas-an, gai tokis

^f 4.18 Pro 11.31 ^g 5.2 Jon 21.15-17 ^h 5.5 Pro 3.34; Jem 4.6 ⁱ 5.6 Mat 23.12; Luk 14.11, 18.14 ^j 5.7 Psa 55.22

gamito len aYesu Kristo vi lan namənas san topat vi sutuai, gai gabag dereh teutaut kavkav hən gamito, tigol məteıl gəgat am, tigol mitidaŋ am, tigol nadəlomian samit tidaŋ hən asike mətberus dani. ¹¹Gai bolai! Nədaŋan tipat len navəlan māu vi sutuai! Ganan!

Nasudəlamian

¹²ASilas, notonau ləboii tovi na-ke-ṽan-an nadəlomian todaŋ len aKristo, evi tarhət sagw nəboŋ nototos natuhloḃulat napisulan egai toḃitol. Notosi hən nəḃigol mətbeləŋon ḃivoi am len nəlomito, ale hən nəḃikel kot navoian aGot toviol kəmas kitin həni, hən mətbeıl gəgat lan.^k ¹³Alat siYesu len naut a Papiilon, aGot tolekis hən galito, luke, “Ivoi,” mai gamito. Anatuŋw nadəlomian, aMak am, ikele.^l ¹⁴Len na-ləmas-buni-an mətesuḃ nətarhomit gabag hən mətḃike, “Ivoi,” mai gamito. Gamit məttovi seKristo, nəlomit tikad natəmat!

^k 5.12 Uman 15.22–40. Nəboŋ aPol toke aSilas, len naut egai len nasoruan ta Kris ike aSilvanus. ^l 5.13 Uman 12.12, 25, 13.13, 15.37-39; Kol 4.10; Flm 24. Len nasoruan ta Kris ike alitenan len naut a Papiilon, be naKristen gail lokis alat siYesu len naut ideh hən nəpəhaṽut. Nəvanuan namitisau hən nasoruan siGot lunau ke Papiilon evi nasoruan tosu-suah hən naut a Rom.